

Kmetijski list

Glasilo „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Marečnina:

Din 30—
Din 15—
Din 7-50
Din 1—

Kmet pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnaj si sam!

Inserati:

malí oglaš do 9 petič vrst a Din 100
večji inserati od 10 petič vrst naprej a Din 200
notice, izjave, poslane, reklame petič vrsta a Din 50

Uredništvo in upravljalstvo lista je v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7, v hiši „Ekonom“.

Naša resolucija.

V Ljubljani in v Mariboru sta se vršili seji okrožnih odborov dne 9. in 10. marca, ki ste bili izredno dobro obiskani. Na sejah je vladalo navdušeno razpoloženje. Začrtale so se nove smernice za bodoče delo, ki mora poglobiti in razširiti kmetjsko gibanje. Odbori so dobili novo pobudo za širjenje kmetjske misli.

Smernice novega dela so odbori podali v sledeči resoluciji, sprejeti na seji okrožnih odborov SKS in sicer v Ljubljani 9. marca v Mariboru, dne 10. marca 1925:

»Okrožni odbor jemlje na znanje resolucije glavnega odbora S. Z. ter poudarja, da bo podpiral z vsemi močmi S. Z. v njegovi neizprosnosti borbi proti sedanjemu lažinarodnemu režimu, ki je glavni povzročitelj plemenskih razdorov, katere neti in izkorišča zato, da se vzdrži na vladi.

Izjavlja, da vidi rešitev sedanjega neumnega političnega in gospodarskega položaja Jugoslavije, do katerega je privedlo 6-letno vladanje kapitalističnih strank, edino v lojalnem bratskem sporazumu vseh jugoslovan-

skih plemen in veroizpovedanj na podlagi popolne gospodarske, politične, verske in socialne enakopravnosti vseh državljanov, spoštovanja zakonov ter priznanja absolutne narodne suverenitete in široke zakonodajne samouprave posameznih pokrajin ter najširše samouprave okrajev in občin.

Smatra, da je verska in plemenska nestrpnost največja zapreka za konsolidacijo države in glavni vzrok sedanje gospodarske krize.

Obsoja vsako izkoriščanje vere v strankarske namene in odklanja zasužnjevanje podeželskega ljudstva od strani velekapitalizma.

Zato je pripravljena sodelovati z vsemi onimi naprednimi strankami v Sloveniji, ki se strinjajo z načeli, izraženimi v tej resoluciji.

Ugotavlja, da je SKS kot zastopnica podeželskega ljudstva Slovenije navzlic pritisku vlade in cerkve, ne samo ohranila svoje strnjene vrste, temveč jih znatno pomnožila.

Pozivlja kmetjsko ljudstvo, da gre z novimi močmi neustrašeno v borbo do zmage »Stare Pravde«.

kadar banke mislijo, da trpe krivico. Nikjer pa ni iste naglice po državnih uradih, kadar se pritožujeta kmet in obrtnik. Kako strašna davčna bremena mučijo danes našega kmeta in obrtnika! Koliko pritožb se je že slišalo, toda nikdar ne čujemo, da bi finančno ministrstvo sklicalo posvetovanje, na katerem bi kmetje in obrtniki pred finančnim ministrom in njegovimi uradniki utemeljevali svoje pritožbe. Zakaj finančni minister dela to razliko med bankami in njihovimi fabrikami na eni ter med kmeti in obrtniki na drugi strani? Ali je morebiti finančni minister tukaj le za banke? Zakaj se dela ta razlika?

Tu imamo zelo jasen dokaz, da je vlada v rokah bank in njihovih industrij, v rokah velikega kapitala. Kajti čim se zganejo banke, vlada takoj skoči in skuša uslišati vsako željo bank. Kmet pa naj vpije in kliče na pomoč, kolikor hoče, njega nihče ne posluša. Samo pri volitvah se mu do-

brikajo in mu obljubljajo nebesa na zemlji. Čim pa so volitve končane, skrbe le za banke in denarne mogotce, kmeta in obrtnika pa prepuste kruti usodi: Naj dela in gara naprej in plačuje naj!

Vidita, kmet in obrtnik, sama sta kriva. Vidva proizvajata vse vrednosti in ne banke in vendar imata najmanj, medtem, ko imajo vse oni, ki nič ne proizvajajo. Vidva sta najštevilnejša v državi in vendar imata v državi najmanj vpliva. Največ je kmetov in obrtnikov, in vendar nimajo niti stotine onega vpliva, kakor ga ima v bankah združena kopica denarnih mogotcev. Kmet in obrtnik, sama sta kriva, zakaj pa ne glasujeta pri volitvah le za svojo stanovsko stranko, nego raje dajeta kroglice svojemu največjemu sovražniku, to je zastopnikom bank in velikega kapitala.

Odprta oči, še je čas!

veliko mogočno državo. Čimprej pride do tega, tem preje uredimo tudi naše mednarodne zadeve. Naše pakiranje s Francijo in pristajanje na njeno politiko je le podaljševanje naše lastne neurejenosti.

Kaj pa nacionalni ozir? V nacionalnem oziru, ako se hočemo ubraniti in vzdržati proti nemški sili, mora Jugoslavija voditi vse drugačne vidike, kakor do danes. Naša sila je vzhod z združenim balkanskim polotokom. Mi smo kompaktni kot Slovani od Jadranskega morja do Vladivostoka. Tam je iskati naše sile, pri Rusih, ne pri Francozih. Zapadni narodi nas morejo le izkoriščati, ne morejo nam pa koristiti. Zakaj se toliko vpije pri nas proti boljševiški ali komunistični Rusiji? Rusija je naša in mora biti naša. Brez slovanske Rusije smo tudi mi kot Slovani brez vrednosti. Socialnega preobrata, ki gre čez celi svet, ne bode zabranila 10 milijonska Jugoslavija. Mi upamo, v tem oziru na ruskega mučnika (kmeta), da bode spremenil prenapeti načrt komunistov. V tem vodilni ruski krog je popuščajo.

Balkan in Rusija, tu je naša sila, ki se nima bati združene Nemčije.

Ivan Mrmolja.

Združenje Avstrije z Nemčijo in Jugoslavijo.

»Slovenski Narod« z dne 27. februarja razpravlja o nevarnosti združenja Avstrije z Nemčijo. Opisuje silne organizacije v Nemčiji, ki v družbi z zastopniki Avstrije propagirajo to izvedbo. Pisec se zavzema, da bi se morale vse države, ki jih ogroža povečana Nemčija, upreti temu načrtu z oboroženo silo in z nje tudi Jugoslavija. Piše, da kaj bi z nami bilo, ko bi nemški grenadir stal vrh Karavank. Omenja: Tudi če bi nam Avstrija v tem vprašanju ponudila slovensko Koroško, da o našem pritisku ni govora.

Poglejmo si mi to stvar nekoliko z druge strani. Vzemimo dva momenta: Prvič, v koliko in če bi bila nemška nevarnost potem večja, kot danes in drugič gospodarsko vprašanje Jugoslavije.

K prvemu slučaju imamo samo ugotoviti, da je Avstrija že danes združena z Nemčijo. Ako pride do vojske, kje je sila, ki zabrani 6 milijonom av-

strijskih Nemcev se pridružiti sosednim bratom? Mar jim to zabrani omejni kamen? Mar bodo v tem slučaju avstrijski Nemci manj brihtni, kot so bili Čehi v svetovni vojski? Iz tega sledi, da vojak združene Nemčije stoji že danes na Karavankah. Ne samo za celo Koroško, nego za ceno, da nemškega grenadirja spravi doli s Karavank, bi se Jugoslaviji že splašalo pripustiti Avstriji spojitve z Nemčijo, ker to bi ne bilo v stvari nič drugo, kakor to kar že obstoji.

Čuditi se je ver Francozov v tem oziru. To vero teh šest milijonov Nemcev (zvanih Avstrijcev) dobro izkorišča in jo bodo izkoriščali dokler pač gre.

Zdaj pa naše gospodarsko vprašanje z ozirom na veliko združeno Nemčijo. Danes se borimo s trgovskimi in carinskimi pogodbami z malo državo šestih milijonov, potem bi veljale naše pogodbe s sosednimi Nemci za

Kako kmet in kako banka.

Podjetja, ki morajo javno polagati svoje račune, pred vsem banke in rane velike fabrike, ki so večinoma zopet last bank, se pritožujejo, da morajo plačevati previsoko pridobnino. Baje je ta pridobnina tako visoka, da navadno požre »pretežen del dobička«, kakor čitamo v nekem gospodarskem listu. Ker je bankam v prvi vrsti do tega, da napravijo čim več dobička za svoje delničarje, upravne svetnike in direktorje, je razumljivo, da se tudi z vso silo bore za zvišanje pridobnine. V Beogradu kajpada hitro čujejo želje bank, ki žrtvujejo letne ogromne zneske za vzdrževanje radikalnega in demokratskega časopisa in za radikalno in demokratsko

agitacijo. To se je zopet pokazalo v zadnji pridobnini. Finančno ministrstvo je namreč za 29. januar t. l. in za naslednje dneve sklicalo posvetovanje, na katerem so banke utemeljevale svoje zahteve. Bile so proti previsoki pridobnini in ob enem so se pritoževale proti temu, da davki niso v vseh delih države enaki. Zastopniki finančnega ministra so seveda hitro izjavili, da so pritožbe bank upravičene in da se bo njihovim zahtevam čimprej ugodilo.

Ako je na obdavljevanju bank in fabrik kaj krivičnega, potem smo tudi mi za to, da se krivica odpravi. Toda nam se čudno zdi, zakaj se ves državni aparat tako hitro začne gibati,

izpraševal še natančneje Trčka, pisal, križal, spet pisal, po tem pa po tihem bral. Baniču, ki je med tem pridno pil, se je pisanje zelo dopadlo, posebno tisto mesto ga je navdušilo: »in Reza Zabkar mi je rekla, da sem kakor hudoba, katere se vsakdo boji, kar se pravi, da sem jaz hudič ali hudi duh, kar pa ni res, ampak laž! Udaril je po mizi in dejal: »Čak, Zabkar, ti boš šele mene poznal! Ali — Mencej mu seže v besedo, češ tožba se ne da napeljati zoper njega, le zoper njo. Baniču to ni šlo v glavo in Trček je pristavil, da je bil tistikrat tudi Zabkar sam navzoč; mari naj bi bil ženo svaril... Mencej pa je odločno odkimal, da to ne gre. Trček je napravil konec temu razgovoru: »Le ti tiho bodi, Martin! Zabkarja bova že še ujela. Le meni to prepusti!«

Banič se je zadovoljil. Moral se je podpisati, a ne pod pisanje, ampak na prazno polo. Mencej je dejal, da bo vse skupaj ravno tako kakor je bral, prepisano — a sam ne bo pisal —, in potem bo tožbo oddal po pošti. Baniču se je to čudno zdelo. Mencej pa mu je dejal, da je boljše, če prepiše kdo drugi, ker njegove pisavo pozna. Banič je razumel in odrajal Menceju — za pošto, papir in zamudo časa — zahtevani 2 kroni.

Sedaj si je Mencej naročil svinjsko pečenko. Baniču se je zdelo, da se mora tudi pokazati in naročil je zase in za Trčka tudi pečenko. Pa pili so tudi in ne malo.

Bilo je že proti drugi uri popoldne, ko se spomni Banič, da je hotel vino spečati v denar. Plačal je precejšniji račun za vse tri ter odšel. Mencej je izjavil, da bo še malo počakal, Trček pa se je držal Baniča. Ni ganil od njega. Banič bi se ga rad odkrižal, pa kar ni šlo. Saj je pa tudi Trček tako lepo govoril, kako mu je hvaležen za jed in pijačo; za takega prijatelja pojde, če treba, v ogenj!

Na Vogalu vpraša Banič v gostilni, ali je bil župan šentlovrenski tu. Je bil, so mu odgovorili, pa šel je po opravih. Konji so v hlevu, ob štirih to dal menda napreči.

Banič se je odločil, da počaka župana. Sel je v gostilno. Trček se ga je držal, ko klošč.

Pivo sta pila. Pri drugem vrčku pride Rožanec v gostilno. Banič ga je pozdravil spoštljivo, župan mu je lepo odzdravil. Stopil je k njemu, mu stisnil roko. Vprašal ga je, kako se kaj ima gori na novem domu. Baniču je bilo to všeč in ponudil je županu stol, da bi malo k njima prisedel. Tega pa župan ni storil, marveč prijel je Baniča za rokav in ga povedel v drugi konec sobe. Po tihem mu reče:

»Martin, kaj pa ima Trček pri vas iskati? Pa ne, da bi imela kakšne kupčije skupaj?«

»Ej ja,« pravi osupel Banič. »Kar tako sva se sešla. Nič nimava kupčije.«

»Bi vam zelo odsvetoval,« nadaljuje župan in zašepeta Baniču v ušesa: »Prav nič pride človek ni ta Trček, jaz ga poznam dobro!«

Baniču pa to ni bilo prav. Vedel je sicer, da župan nikdar ne govori brez premisleka. Ampak sramoval se je kolikor toliko, da je v Trčkovi družbi. Kakor pa se je Banič sramoval, mu trmasta kljubovalnost kar ni dala, da bi to priznal. Ali županu pa se vendar ni upal očitno ugovarjati.

Vsaj sva iz ene vasilje se je odrezal kakor v šali: »in garjev menda tudi ni!«

Župan skomizgne z ramama. »Vaša glava, vaš svet. Pa z Bogom!«

Banič se je sedaj pokesal, da še ni bil ponudil županu vina naprodaj. Sedel je za svojo mizo. Trček ga je izpraševal, kaj in kako sta govorila z županom. Banič pa kar ni hotel odgovorjati. Njegov gost mu je smeje se očital, da je postal slabe volje. Banič pa je na tihem ugibal, kaj naj stori. Že se je namenil, da stopi še enkrat do župana v drugi boljši sobi, kar pride v gostilno Matija Andrejčič iz Malenc. Banič ga je poznal še iz časov, ko je bil za hlapca pri Jagru v mestu. Precej je vstal in nesel vrček piva Andrejčiču nasproti.

»Pijte, Andrejčič,« mu zakliče; »pa k nam prisedite. Imam nekaj z Vami govoriti.«

(Dalje sledi.)

Učiteljstvo in politika.

V zadnjem času je zdijval v našem javnem življenju zopet žalosten boj za osebe in učiteljstvo je prvo, ki naj postane žrtev perversnega političnega strankarstva. Vsem nam so v spominu ogabne orgije, ki jih je uganjal klerikalnem pred vojni in po vojni nad učiteljskim stanom. Toliko žrtev poštenosti, rodoljublja in stanovske zavedenosti nima danes še noben stan, vdove in sirote preganjalec še danes žive v bedi, o kateri se političnim perversnežem še sanjalo ni. Danes nimajo toliko poštenja, da bi jim skušali to bedo olajšati ter popraviti strašno krivico, ki so jim jo povročili iz golega političnega sovraštva in nadežnosti, ker so poštenjaki niso uklonili pred njimi svojega tilnika in se niso spustili v blato neznačajnosti in hlapčevstva.

Značilno je, da je moral ravno oni stan, kateremu je izročena vzgoja mladine, prodajati svojo značajnost in poštenost za kosček kruha, ter da se je moral ravno ta stan, ki bi moral vzgajati vzor može in značaje, kriviti pod težko pestjo politične neznačajnosti. Velikansko odgovornost za celo bodočnost naroda so prevzeli oni meročajni faktorji tedaj, ko so silili z bičem v roki ravno učiteljski stan, da je moral prodajati za kosček kruha svojo značajnost in poštenost.

Danes doživljamo isto razburjenje med učiteljstvom. Vladajoča politična stranka se poslužuje istih metod, kakor ona stranka, ki nosi dosedaj odgovornost za vse žrtve med učiteljstvom. Ni za nas meročajno pisanje »Slovenca«, ki ne bi smel odpreti ust, ako bi imel le trohico sramu v svojih uredniških predalih. Za nas je meročajno razburjenje med učiteljstvom, ki noče biti hlapec hipnega prijateljsstva ali sovraštva političnih mogotcev, ki jih udinjajo za svoje priganjaje. Cela učiteljska organizacija se buni proti temu terorju in zastopa stališče: roke proč od učiteljstva. S simpatijami pozdravljamo in spremljamo to stremljenje učiteljstva, ker je to edina pot do popolne osvoboditve šole od politike. Učitelj bodi vzgojitelj naših otrok in bodi našemu ljudstvu pomočnik v vseh težkih urah. On mora živeti z ljudstvom in delati z njim, delati pa mora po lastnem prepričanju, ostati mora mož, pošten, značajan, da ga ljudstvo spoštuje in da mu odkrito

lahko zre v oči. Od takega učiteljstva pričakujemo mnogo, ne pa od onega, ki se mora vsak trenutek zvijati pod pestjo političnih teroristov tako, da danes s trepetom pričakuje kaj bo z njimi, ko se spremeni politični režim. Učitelji in uradniki, ki živijo pod takimi razmerami, postanejo figovci, nesposobni za vsako delo med narodom in nezmožni za vzgojo otrok. Takih

ljudi ljudstvo ne bo nikdar spoštovalo in tudi ne bo nikdar spoštovalo šole in nikdar ne bo cenilo vzgoje svojih otrok tako, kakor bi bilo v korist narodu.

Ponovno povdarjamo, da bomo doledna podpirali stremeljenje učiteljsiva, da se osamosvoji in otrese vseh spoin da ga bomo podpirali v boju za pravice njegove organizacije.

Razne politične vesti.

NARODNA SKUPŠČINA.

Prva seja je bila v nedeljo 8. t. m. Bila je silno burna, ker je opozicija protestirala proti nasilju, vsled katerega je več poslancev še v zaporih, med drugimi tudi zemljoradnik Čeda Kokanovič. V ponedeljek je bila volitev verifikacijskega odbora. Po zaslugi tov. Pucelja so pri tej volitvi skupno nastopili zemljoradniki, federalisti in vojvodinski švabi. Radi tega je izvoljen v verifikacijski odbor tudi zemljoradnik Joca Jovanovič. Ta teden deluje samo verifikacijski odbor.

KLERIKALNO JUNASTVO.

Kremžar se spreha na litijskih hribovih in čaka, da mu narodna skupščina potrdi poslanski mandat. Mož ima namreč tanko vest. Sodišče ga

zasleduje, a iti pred sodnika brez imunitete ni varna reč.

SE VOLITVE NA ŠTAJERSKEM.

Kljub izdajstvu prodanega Drofena je na bivšem Štajerskem napredovalo osem volilnih okrajev: Brežice, Konjice, Laško, Maribor, levi breg, Mozirje, Ormož, Ptuj in Smarje. Se lepši je napredek kmetiskih glasov v Prekmurju, kjer je nosilec prekmurske kmetijske liste tovariš Hartner, član naše stranke, napredoval skoro za 100%. Splošen napredek v mariborski oblasti je najlepši dokaz, da se kmetiska misel ne da ubiti niti z nasiljem niti z izdajstvom. Tovariši, le tako naprej in bodočnost je naša!

Dopisi.

KRANJSKO.

Gorenjski popotnik. To pot sem jo mahnil proti Ljubljani. Ker je bilo slabo vreme, sem se vsedel v vlak. V vagonu je sedel majhen možiček ter prav hitel zabavljati čez Samostojne in se trkal na prsi, kdor je pošten, ta voli prvo skrinjico. Zato sem se malo bolj zanimal zanj. Zvedel sem, da je trgovec iz Stare Loke in da bi mož s poštenostjo ne smel hoditi preveč na solnce. Za časa župana Dolence je bil liberalce. Ko pa je hotel postati obč. odbornik, se je spreobrnul in »velikega« klerikalca. Iz stare ljubazni pusti pri miru Žerjavove liberalce, z vsi silo se pa zaletuje v one, ki se ne sramujejo tudi javno priznati, da obdelujejo zemljo in so zato pristaši SKS. Če se pa da kam pristiniti in makar, da so to sami samostojni, je takle liberalni klerikalec takoj zraven. Ko stvar mine, so ti ljudje pri njemu nepoštenjaki, zato s kolom po njih. Vam pa starošolskim občanom, 108 vas je bilo, ki ste vedeli katera je skrinjica poštenja, le s pogumom naprej, na delo tako dolgo, da bo zaplapolala zelena zastava na kupoli beograjskega parlamenta.

Dopiz z dežele. Kakor vedno, se zopet olepuje g. Ribnikarjev list »Domovina«, št. 9. z dne 27. februarja pod naslovom (+) »Bruna v lastnem očesu ne vidi«. Ali je sploh še kateri slovenski list tako grdo in uničujoče napadel kakega voditelja ene, ali druge politične stranke, kakor sta to delala »Jutro« in »Domovina« proti našemu zavednemu boritelju tov. Pucelju. Čapela sta vse sile, da bi ga ugonobili, a žal se jima ni posrečilo, čeprav so uporabili ves aparat z lažmi in karikaturami, dasi bi iste velikokrat zalegle in pristojale gotovim voditeljem JDS, posebno tistim, ki se vsiljujejo v ospredje. Ravno v pustni izdaji smo zopet videli tov. Pucelja z zemljoradniki, a on še ni povselp na vrhuncu s Srbi, ampak s čistimi nepodkupljenimi Slovenci, dočim je moral dr. Žerjav in Pivko napeti vse sile in se poslužiti neštevilnih avtomobilov in drugih sredstev, da je prilezel eden kot drugi do poslanskega stolčka, kar ni bilo treba ne poslancu Pucelju in tudi ne njegovim agitatorjem in zvestim članom naše SKS. Sedaj so gospodje od JDS uvideli, da kmetiska ideja ni za streti ter da bo kmetna moč in pogum še večja, ko pride do spoznanja podeželsko obrtništvo in delavstvo, ko bodeta tudi ta dva stanova uvidela, da gredo delovni sloji skupaj in meščanski skupaj, da ne bodo več lezli razni posiliministri in poslanci po hrbtih delovnega sloja navzgor. Iskati si bodo morali pomoči le po mestih, ali pa samo pri podkupljenih privržencih, a za enkrat, ko je zlezel dr. Žerjav, na kar ga je s silo tiščalo samo nevedno ljudstvo, bomo videli kaj nam bo pomagal, ker sam zaleže po mnenju JDSerjev za 20 poslancev. Gotovo se bo zopet usilil do ministra. Lahko se računa, da ne bo pripustil več slikati karikatur v svojih listih istih ljudi, po katerih je prišel na že davno zaželeno mesto. Ako bo pripustil še to nečast ljudem, od katerih je bil izvoljen, je to javni škandal. To se pravi norčevati iz teh slajev. Ker so časopisi razposlani tudi izven naše države, mora vedeti, da

ni treba hoditi okrog kmetov. Ker vsak kmet in obrtnik mora vedeti, da je njegova stranka samo SKS.

Siaravas pri St. Jerneju. »Novi Domoljub« me napada, da sem strastno agitiral za SKS. Pripomnim, da je orehovska občina bila doslej vedno napredna in strogo samostojna, tako, da SLS tukaj nikdar več ne bo dobila večine. Kar se pa tiče mene kot cerkvenega ključarja podružnice Sv. Aleša in Sv. Tomaža, da sem raznašal letake ali kakoršnekolik agitacijske papirje, plačam vsakemu, ki mi to dokaže, tisoč dinarjev in onemu »mlademu dekletu« petdesettisoč dinarjev za do-to, svatovsko obleko in zlat poročni prstan, ako mi dokaže, da sem ji vsiljeval letak ali agitacijski papir. Čudno se mi zdi, da se lažnjivi dopis v Lažljubu prav nič ne dotakne tukajšnjega cerkvenika, ki je pri zadnji službi božji v staroškovi podr. cerkvi nabral polno pušico denarja, med katerim so bili tudi bankovci po 10 dinarjev. To cerkveno darilo, katero bi imel naš Janezek izročiti cerkvenemu ključarju, je v gostilni zapil. Zena ga je svari-la, kaj bo, če g. župnik ali g. kaplan zvedo. On pa odgovori: »Da na župnika še s... ne gre in v kaplana še r... ne obriše!« Sv. Tomaž, skrij obraz pred takim cerkvenikom! Vse to na zahtevo radevolje s pričami dokažem. — Anton Luzar, ključar v Stari vasi.

Iz Zg. Šiške. Odgovor na napad v »Jutru« z dne 5. marca, zadnji odstavek v dopisu »Iz Zg. Šiške« o podpora-h, se čutim prizadetega, zato odgovorjam sledeče: Ker napad pada povsem na mene in na tiste, ki so sezi-dali nove, oz. popravili stare hleve po vojni v Zg. Šiški, izjavljam, da med nami ni dobil nikdo niti vinarja pod-pore, razen dveh posestnikov, ki sta dobila v letu 1924. vsak po 1000 Din za napravo svinjakov. Če se dopisnik resno zanima za razdelitev podpor, ima na vpogled vse zapisnike pri g. vel. županu v Ljubljani. Če pa vrtoglavci dopisniki okoli »Jutra« veste za razdelitev podpor v Zg. Šiški o sto-tisočih, Vas uljudno pozivam, da jih objavite z imeni, ker se tudi jaz zani-mam za to razdelitev. Dopisnika pa prosim, da se podpiše, kadar bo ime-na objavil. — Zg. Šiška, dne 9. mar-ca 1925. — Josip Černe, Valentin Babnik.

Zg. Šiška. G. gerent in njegovi ad-jutantje se v »Jutru« v enomer zaga-njajo v g. Perkota, češ da se je pre-drznil nekaj govoriti javnosti o ob-činskem gospodarstvu in polaganju računov. Ker smo iz njegovih podat-kov na zaupnem sestanku v Dravljah stavili v »Kmet. listu« več vprašanj, odgovorite javnosti pravilno in ne zvi-jajte se, da se dobe informacije v ob-činskem uradu. Na javna vprašanje se javno odgovori. Da bi se pa g. Perko šel informirati v občinsko pisarno je pa že nadvse smešno, ko nam je to vse pojasnil na Svehčnici v Dravljah. Storkiji bi se pa gotovo vnaprej za-hvalil, ako bi ga obdarovala s takimi sinovi, kakor je oča L. Vprašamo, kdaj je bil vabljen v občinsko pisar-no, da se ni upal priti? Kdaj se mu je predložilo kaj takega, da bi ne poznal številke? Mogoče se zdi g. gerentu, da se številke poznajo samo skozi nove evikarje. Dobro bi bilo, da bi mu novi evikar tako povečal številke, da bi bila nova šola letošnji jesen pod streho, kakor je to obljubil v jeseni leta 1924. Tudi bi ne bilo slabo, če bi mu evikar prinesel paragraf 66. obč. reda, ki določa, da ima najpozneje v dveh mesecih po končanem letu se-staviti račun dohodkov in stroškov ter predložiti odbor v pretres. Ali pa, če bi na evikar videl tudi paragraf 99. drugi odstavek, ki pravi: »Zadnji čas v šestih tednih, ko se je zastop raz-pustil, mora biti nova volitev razgla-sena.« Napredek narodnega bloka v Zg. Šiški je res učinkovit, predsednik krajevnega šolskega sveta se tako žene za šolo, da šolski nadzornik sploh v pošten pride, tudi šolski vodja je tako marljiv. Ko je bila pred nekaj dnevi imenovana dobra, zelo marljiva učiteljica iz Most pri Ljubljani v Zg. Šiško, se je nek napred-njak od korenine toliko potrudil, da je preprečil nastop v Zg. Šiški. Očividce nam pove, da je leta dne 28. februa-rija dopoldne iz urada v urad in se s tem ubranil dobre učiteljice. Rado-vedni smo, komu je zaupal svoje učen-ce v času odsotnosti. Res napredu-jemo!

Iz Predgrada ob Kolpi. Cenjeni urednik! Ze dolgo prebiram »Kme-tijski list« in iščem dopisa iz naše le-pe Poljanske doline, toda zastojni. Zato sem se vam jaz namenil nekoliko sporočiti. Tu smo imeli velike borbe pred volitvami z vsemi nam nasprot-nimi strankami, ampak vzlic klerikal-ni agitaciji, da se strinja z Radičem, in vzlic tukaj bivajočemu namestni-ku Nemanju, ki je pred volitvami dal

pobelit neko staro kapelico, je Nema-nič propadel. In zdaj pogledjte, dragi Poljanci, kam ste metali kroglice! Namesto za kmeta, za gospode, ki bo-do iskali dobičke najprej za sebe, a za vas pa se sploh zmenili ne bodo. Ne zamerim vam enim, saj ste vi mi-slili tudi dobro, češ če bo poslanecv namestnik iz Poljanske doline, bo znal bolje predlagati tudi naše potrebe. V »Domovinu« sem našel članke iz naše fare, katere smatram za neresnične in podle. Dopisnik »Domovine« menda sam kaj takega išče. Drugič se naj s čim drugim oglasi in naj pusti božje prostore in apostole pri miru. Mi smo tu po večini kmetje in zavedni toliko, da moremo presoditi ali je res ali ne. — Tukaj sta se poročila naša tovari-ša Jožef Sterk in Predgrada št. 36 z gđno Anico Movrin od ravnotam, do-ber kmet in tov. Fabijan, tukajšnji čevljar-ski mojster, doma iz Črnomlja, z gđno Ratico Majerle iz Starega trga, hčerjo našega odličnega boritelja za staro pravdo. Obema paroma obilo sreče! S pozdravom na vse tovariše širom Slovenije. — Samostojnež.

BOHINJSKI KOT.

Srednja vas. Volitve so končane in zopet pridemo k delu. Sedaj še ni za na polje, za druga dela je tudi slabo, snega in zasluzka ni. Nastopil je pustni čas. Kaj je v tem času za nas pomembnega? To-le: Naša domača od naših očetov ustanovljena Hranil-nica in posojilnica v Srednji vasi, ta ki je danes samo za klerikalce pristopna, bo imela v kratkem svoj občni zbor. Na tem občnem zboru se bo prebral letni račun ter poročilo o poslovanju v pretečenem letu. Stvar je za nas važna, zato glejte, da vsak, kdor je član, gre na občni zbor. Pozneje govo-rili je prepozno. — Občni zbor bo do Velike noči. Če se pravočasno zve, bo naš list prinesel, če pa ne bo list pri-nesel, naj pa vsak v cerkvi vsako ne-deljo posluša, tam bo gotovo ozna-njeno. Isto tovariši velja za zadrugo, bo tudi kmalu občni zbor. Glejte, da se vsi člani udeležite. Tam bo tudi g. Pink predložil račune kot načelnik in dal predlog kam bo šel dobiček od zadruge. Ne pozabite na to, gre za Vaš denar! — Na svidenje!

Cesta Jereka — Koprivnik — Mrzli studeneč — Gorje. Gospod urednik! Ker vidim, da se za zaplankane Bo-hinjsce precej brigate, naj Vam pa še jaz svojo povem. Mi Koprivnikarji in Gorjušci vlečemo zmeraj ta kratkega, ker smo precej visoko v gorah, men-da najvišji v deželi Kranjski. Če bi Vi enkrat k nam zašli, bi videli, po kakih koritih in kozjih stezah bi la-zili, predno bi se pošteno spehani zna-šli med nami. In po teh koritih mo-ramo prenašati in prevažati vse, kar potrebujemo za človeško prehrano in še velik del krmil za živino, ker sami ne pridelamo nikoli toliko, da bi se mogli s tem preživljati skozi tri me-sece v letu. Protivrednost, največ v lesu, moramo po istih potih spravljati v dolino. Velikokrat se nam je že obetalo, da se nam naredi poštena ce-sta preko Mrzlega studenca, vselej go-tovo pred volitvami, toda na to cesto čakamo še zmeraj in jo menda ne pričakamo tako hitro, četudi nam jo je pred zadnjimi volitvami neki gospod iz Ljubljane spet obljubljaj, če volimo »nerodni blek«. Zdaj so volitve pri kraju, naša cesta pa tam, kjer je bila pred vesoljnim potopom. Pravijo, da smo ga tudi mi sami nekaj zafurali in da bi to cesto zdaj že imeli, če bi bili za časa zadnje vojske malo bolj složni in prevdarni. Govorilo se je takrat o naši cesti veliko. Menda bi bila tragičnega ali stratežičnega po-mena. Tako vsaj so pripovedovali tisti gospodje, ki so imeli takrat zlate zvezde pod vratom in še zlate porte povrhu. In zdaj tudi pravijo, da se bo ta cesta v kratkem gradila, ne zavoljo nas, ampak zavoljo tega, ker bi bila za vojaštvo važna, ker so »štenge« preozka luknja. Tudi govore, da bi bu-lo premetavanje tujcev potlej vse dr-gačno. Jaz se na vse te reči preveč ne razumem, pravim samo: Mene prav nič ne briga, kakšen pomen bi imela ta cesta za druge in če se tuji po njej še tako premetavajo, samo skoraj na-redite jo, potlej se vsaj nam ne bo treba prekopicavati po sedanjih ko-ritih. Z njo bomo rešeni trpljenja mi in z nami vred tudi naša živina.

Iz bukovške doline. G. urednik! Kaj takega je mogoče samo v Bohinju, kjer se z gotovih strani kruh pravice meri po obrazu in politični propadno-sti posameznika. »Samostojneži« smo pri tem največji reveži. Pa nič zato, bo že boljše. Ampak nekaj bi Vas, g. ured-nik vseeno rad vprašal. Kako je s to rečjo pri Vas? Moj sovaščan je pro-dal bistriškemu mesarju, ki vedno živi od same izgube, okoli 650 kg težkega vola po 41 K za kilo žive teže. Par dni potem sem kupil pri istem

mesarju govejo meso, ki mi ga je za-računal po 92 K kilo in dodal za meso precej kosti, da je bila vaga pravična. To veste, da cena živini vsak dan pa-da in da smo poljedelci in živinorejci zato najbolj udarjeni. Potlej se nam pa še očita, da smo ravno mi krivi vse draginje! Slišal sem, da so mesarji upravičeni delati s 100% pribitkom na živo vago pri prodaji mesa. Na Je-senicah dobim boljše meso brez do-klade po 80 K, v Ljubljani ga menda ponujajo že po 72 K za kilo. Ravno taka je s teleti. Mesar nam jih plačuje po od 35 K naprej kilo za živo težo. Prokleta mora biti lepo tele, da ti ga plača po 42 K, meso pa seka po 100 K do 112 K s s parklji kot doklado vred. V sosednji Srednji vasi pa seka me-sar, pristaš naše stranke, ki nakupa-va teleta po isti ceni, telečje meso pe 60 K kilo. Se hušje je pri prešičem mesu. V Ljubljani si po 80 K kilo lah-ko izbereš najlepše kose, v Bistriči ga po 130 K kilo še povohati ne smeš. In za kako ceno si bil primoran pro-da-ti pri današnjem pomanjkanju denar-ja živega prešiča mesarju - ljudskemu dobrotniku? Vse, kar je prav, ampak tukaj še vse neha! Ali ima ta naš go-spod teh 12, 40 in 50 K pri kili morda za to, da svojo večno »izgubo« porav-na, ali za to, ker po pristaših SKS pre-rad po gostilnah odriha, ali za to, da se bo razkričal Bohinji za enega naj-dražjih krajev na celem svetu. G. urednik! Samo to mi pojasnite in sa-dovoljen bom z Vami, z menoj vred pa vsi Bohinjeci.

ŠTAJERSKO.

Smarje pri Jelšah. Hvala Bogu, da so volitve končane, tako je pač rekel marsikateri, ki je opazoval ogabno agitacijo naših nasprotnih agitatorjev, bodisi iz leve ali desnice. Ko je bilo javno razglašeno, da je podala demisijo Davidovič - Korošceva vlada, se je takoj zbral generalni klerikalni štab in izdelal ves načrt, da zatre kmečko gibanje SKS. Začeli so se pri-rejati zaupni sestanki v farovžu in ka-planiji, a razni klerikalni apostoli so dobili nalogo, da gredo od hiše do hiše, da hujskajo proti nasprotnim časopisom, češ da so brezverski, da je vera v nevarnosti in slovenstvo. Par dni pozneje so bile že cele plasti klerikalnih listov na pošti, da jih je komaj prenašal klerikalni pismošoj. Straš-no se pa je jezil nad drugimi časopisi, osobito nad »Kmet. listom«. Najraje bi vse zmetal v Smarski potok. Ker pa bi tudi to menda ne držalo, si je izmislil nas č. g. kanonik drugo. Takoj naj pridejo možje po listke za veliko-nočno spoved. Tukaj jih bom pa po-dučil, kako voliti, da zmaga klerikali-zem. Č. g. kanoniku ni bilo pri areu vprašati veronauk, ampak agitacija. Priporočal je možem naj volijo kleri-kalne katoliške moše. Vprašamo g. kanonika, koliko katoliških mož imajo Korošcevi zavezniki Davidovič in Spaho? G. kanonik je pritisnil še na drugo struno, namreč na g. kaplana. G. kaplan je res dober dušni pastir in izvrsten pridigar; spoštovali in po-slušali so ga vsi farani. Kar naenkrat pa je spremenil pridigo v agitacijo in iz prižnice smo slišali grožnje same-stojnežem. Ljudje božji, vse to lahko točno dokažemo! Ko so te grožnje ališali naši somišljeniki, so takoj zapu-stili pridigo, a sami so se razgovarja-li in povdarjali, da ne gredo več po-slušat pridige, dokler se bode izkoriščala prižnica v politične svrhe. Tako grožnje nas ne spravijo iz ravnove-sja, zato vprašamo g. kaplana, kajna izjema bode za časa dajanja bire. Mislim, da se takrat ne bo vprašalo, h kakšni stranki da kdo pripada, ta-krat se pač pravi, »le daj, le daj, s tem si zaslužiš sveti raj«. Častiti gospodje! Pomislite kako se ljudstvo sovraži med seboj vsled strankarstva, vse to bi se takoj prenehalo, ko bi ne bilo hujskanja v cerkvi. Zato Vas opomi-njamo, odnehajte od strankarstva in odpravite sovraštvo! Držite se svoje-ga visokega poklica in vživali boste največje spoštovanje. Klerikalni agi-tatorjev je bilo mnogo. G. trafikant, odstavljen župan, kateri je imel zmi-raj dovolj posla z duhovščino, in noči tudi precej grehov, že daj časa agiti-ri proti SKS. Dela menda iz časti-hlepja, zato je bilo takšno popevanje in jukanje okoli njegovega doma na dan volitev. Ker ima fine cigarete in druge stvari v zalogi, se kaj rad zateka atek T. do njega, istotako hud agita-tor SLS. Tudi ta ima precej grehov za seboj, toda so obema grehi odpušteni! Samo radi bi znali, kdaj bodo zvon vlekli v zvonik, o katerem so atek po-vedali ljudem, da pride zdajnzaj iz tovarne. No sedaj ni zvona, nimamo avtonomije, fantje služijo v Makedoniji naprej, davki niso znižani, ampak po-višani in še marsikaj neprijetnega. To-da nič ne godrnajte volilci, kadar bo-do atek T. poslanec, bode vse boljše, samo gospodarstvo bode propadalo

vsem. Volilni boj se je valil, kakor hudourni oblaki, klerikalci so hoteli za vsako ceno zatreti našo SKS. In vendar smo napredovali za 29 glasov od 1. 1923. Takrat smo imeli 19 glasov, sedaj pa 48. Vsled strastne agitacije od naših nasprotnikov je dosti naših volilcev izostalo. Vsa čast zavednim tovarišem, ki ste vstajali v najhujšem boju za svoje pravice in boljšo bodočnost! Vztrajajte naprej, širite naše glasilo in našo kmečko idejo do končne zmage!

Kozjanski okraj. Volitve v skupščino so potekle. V volilni boj so posegle pri nas tri stranke in sicer SKS, SLS in JDS in sicer zadnji dve z brezpričerno brezobzirnostjo, ker sta obmetavali nasprotnike z najgršim blatom. »Privilegirani« klerikalci pod pokroviteljstvom dekana g. Tomažiča in bučkega župnika g. Turka so uprizorili nad drugomislečimi naravnost nečuten teror in da mu je podleglo podozrevalo nerazumnost, je tem bolj umevno, če pomislimo, da je tukajšnja vzgoja skoz in skoz pod vplivom klerikalcev, katerih interes je, da ostane narod — duševno hrom. Volitve pri nas nikakor niso bile izraz proste volje ljudstva, ki je v pretežni večini v taboru SKS. — Če bi SLS v vsaki fari ne imela toliko zbesnelih agitatorjev v raznih uniformah in če bi jim peklo z vsem svojim aparatom ne prišel na pomoč, potem bi bil rezultat volitve čisto drugačen. Priporočali bi tej gospodi, naj vendar opusti vratolomno don Kišotsko politiko in naj se raje posveti hvaležnejšim opravilom: naj se posveti resnični vsestranski izobrazbi ljudstva. Na Bučah je blagopokojni župnik g. Krajnc zapustil v svoji oporoki svojo krasno knjižnico javnosti za uporabo, a njegov naslednik prednikove poslednje volje ne izvršuje s tem, da bi ustanovil neprepotno izobraževalno društvo. Župnik je resničen diktator fare in z odisejskim nastopom si lovi kaline, ki jih potem izrablja v svoje namene. G. Turk, ali ne vidite kam plovete? Masa, dostopna le vašemu vplivu, pada fizično, moralno in gospodarsko; kmetije ležejo v dolgove, nezakoniti otroci se morajo, pohlepnost po brezdelju se stopnjuje. Morala izginja in narod, kinima morale, je zapisan poginu. To so sadovi klerikalne politike v kozjanskem okraju, kateremu načeluje dekan g. Tomažič, ki ima kot načelnik okrajnega zastopa takorekoč vse niti okraja v svojih rokah. Tako ima n. pr. g. Vrečko iz Zegra v svojih rokah delo nove ceste Lesično—Slivnica, ki se že gradi od veseljnega potopa. Saj brezdvomno nekaj nesel (Sicer pa bomo o tej zadevi prinesli poseben dopis). Kolikor pa klerikalni agitatorji niso dosegli s hudicem in peklom, so dosegli z vinom. Razni župniki v okraju so svoje »ovčice« v farovžu napajali z alkoholnimi pijačami. Pri nas je parola: Bodi najboljši vernik, a če nisi klerikalni priganjač, vzeti te bo hudič! A bodi razvratnež, bodi posoda sedem poglavitnih grehov, pa si klerikalec — tedaj ti je obljubljena svetniška gloriola. — Bučki župnik g. Turk nas SKS omalovažuje, s tem pa le kaže svojo strategično nezmožnost in se onesposablja biti »voditelj« kake stranke, pa magari nesmotrene SLS navzlic svoji osebni razboritosti. Dekanata si na Bučah ne bo zaslužil!

Iz mariborskega okraja. Z resnico na dan! V »Slov. Gospodaru« napada lažnjivi dopisum nekega Jožeta v Jarenini, češ, da se je pri zadnjih volitvah trudil za krmarja Sikerja in mesarja Puelja. To je grda laž, pač pa se je potegoval za stanovsko kmečko stranko. Nadalje laže »Slov. Gosp.«, da ta Jože ni zdrav, ako se ne tožari. Dopisnika je sama laž in hudobija, zato ga pozivamo, naj našemu tov. Jožetu dokaže le eno krivico, ki jo je kedaj v življenju komurkoli napravil, zato dobi od tov. Jožeta polovico premoženja. Pač pa mi lahko dokažemo, da se med katoliškimi klerikalci v Jarenini skrivajo krivotožniki, goljufi, ovdaniki, pijanci in celo prešestniki. Ozarete, da je Jože znan po celi fari kot ovaduh za dohodninski davek, pač pa je resnica, da mora ta Jože plačevati celih deset let dohodnino, ker so ga klerikalci ovadili kot bogatina in tako je moral plačati vsako leto več dohodnino, dokler ni šel pogledat dohodninski izkaz. In kaj je bilo v tem izkazu, čujte in strmite! Bilo je navedenih več malih posestnikov, ki še ob velikih praznikih niso imeli denarja za kruh. Zaznamovanih je bilo par srednjih kmetov našega mišljenja ter eden klerikalec, ki se je bahal da ima toliko denarja, da lahko od svoje hiše v Jarenini cesto tlakuje z denarjem. Vsi drugi klerikalni poglavari in njih podrepani po so bili dohodnine oproščeni ali pa so plačali malenkostno vsoto. Ko je Jože videl

vse te krivice na lastne oči ter je napravil poziv, seveda z opombo da ni pravično, da mora on in nekaj drugih kmetov in batarjev plačati tako visoko dohodnino, dočim naši klerikalni poglavari in veleposelniki ne plačajo nič oziroma malenkostno vsoto. To je tista ovadba, ki jezi klerikalne glavarije in ki je imela toliko uspeha, da je bila znižana dohodnina Jožetu in vsem malim posestnikom v Jarenini, klerikalnim milijonarjem pa se je nekoliko zvišala. Najbolj se jezi na našega Jožeta nek Lojzek, ki je na to pri neki tajni seji v Jarenini zahteval od g. Zebota, da mora takoj izposlovati v Beogradu, da ne bodo več prišli dohodninski izkazi na občine, da potem ne bo vedel vsak tepec, koliko dohodnine plačajo klerikalci! Torej tisti, ki ne trobi v klerikalni rog, naj le plača, ker pa Jože ni hotel biti tepec, zato so sedaj na njega jezni. Je že dobro!

Razno.

Županske volitve. V St. Jerneju na Dolenjskem je izvoljen za župana naš odlični tov. Radkovič. Tudi vsi svetovalci so naši! Živijo!

Za tiskovni sklad so prispevali: Tov. Jernej Grad, Dragomelj 20 Din, neimenovani, Beograd 70 Din, po tov. Jos. Kramarju iz Zelimelj 120 Din, neimenovani, Zg. Siška 10 Din, Martin Samatorčan, Mala Ligonja 15 Din, Kraj. org. SKS Pijava gorica 53.75 Din, neimenovani 25 Din, neimenovani, Gorenje Polje 100 Din, Jože Japelj, Dobrava 100 Din, neimenovani 15 Din, tov. Ivan Jamšek, Zg. Kašelj 10 Din, na Zebalovem shodu v Dravljah 160 Din, neimenovani 40 Din, neimenovani 40, neimenovani, Skaručna 200 Din, tov. Peklar, Dobrava 10 Din, neimenovani, St. Jernej 250 Din, po tov. Mart. Kališu, Šmartno 191 Din, neimenovani, Ježica 100 Din, tov. Ant. Kete, Horjul 10 Din, neimenovani, Ljubljana 100 Din, tov. Ivan Drnovšek, Zlebe 10 Din, tov. Kronovšek, Orla vas 20 Din. Skupaj 1.664.75 Din. Vsem zavednim darovalcem bodi izrečena tem potom naša prisrčna zahvala.

† Dominik Lušin. V Ljubljani je umrl v nedeljo lesni trgovec g. Dominik Lušin, eden najbolj simpatičnih predstavnikov nekdanje stare narodne garde. Bil je rojen v Sodražici in si je iz neznatnih razmer z žilavo vztrajnostjo in izredno pridnostjo ustvaril cvetočo trgovsko podjetje. Tudi svoje sinove je vzgojil v dobre trgovce in zavodne narodne ljudi, kar so med vojske dokazali z jugoslovanskim dobrovoljstvom. Pokojni Domine, kakor so ga nazivali prijatelji zlasti od Sodražice do Ljubljane, je bil izredno simpatičen, odkritosrčen in ljubezljiv mož in pri vseh, ki so ga poznali, jako priljubljen. Pred vojno je bil ves čas odločen pristaš politike blogopokojnega Tavčarja, odkar pa se je ustanovila SKS, je odločno nastopal za njo. Za zadnje volitve je v vlakih marsikakšnemu omahljivcu odprl oči in ga prepričal, da je za podeželsko ljudstvo edina prava stanovska kmečka stranka. Počivaj v miru, blaga duša!

Mrtvoud je zadel Mihajla Avramoviča, velikega srbskega zadrugarja in bivšega zemljoradniškega nar. poslanca. Nahaja se v veliki nevarnosti.

»Vdova Rošinka«, sijajna gledališka igrarica Cv. Golarja, izide dne 1. »Kmetijski tiskovni zadrugi« v Ljubljani, Jan. Trdinova ul. 8. Je zelo primerna za podeželske odre in je vzprijaznjena na podeželskih odrih prosto vsake pristojbine. Mehko vezana stanje knjiga 25 Din, po pošti 26 Din. Pri večjem odjemu se da na vsakih pet komadov še eden izvod zastonj.

Raka. — Gospa Ana Hraštnik, posestnica in gostilničarka na Raki je darovala mesto venca na grob g. Jožetu Bonu 100 Din tukajšnji Ciril Metodovi podružnici. Iskrena Hvala!

Iz Škofje Loke Z ozirom na veliko pomanjkanje semenskega krompirja, ovsna in drevese se je obrnilo več oddaljenih občin na nas, da nas o priliki letnega semnja na dan sv. Jederta, to je 17. t. m. obišče več teh občanov vsled nabave gornjih semenj ter nas naprosilo, da se obrnemo na sosedne občine, da po možnosti veliko gornjih pridelkov postavijo na trg. — Dolž-

nost naša je, da vas tozadevno pozivamo, da izrabite to priliko in pripelje-te na ta dan gornjega blaga, ker imate razpoložljivega, na trg, ker je verjetno, da se bo blago dobro prodalo. Pri tej priliki se vam priporoča, da priteljete veliko živine na trg, ker se bo, brezdvomno tudi za isto dobilo dosti kupev. — Občina Škofja Loka.

Požar je uničil dne 16. februarja cerkev v St. Janžu pri Sv. Stefanu (okraj Smarje pri Jelšah) in štiri gospodarska poslopja. Zjutraj dne 16. februarja je bila v tej cerkvi poroka, požar je izbruhnil popoldne okoli 5. ure. Vsled viharja se je hitro razširil in uničil tudi cerkev. Požar je nastal vsled neprevidnosti pri streljanju. Škoda je velikanska.

Nesreča. V petek 27. februarja je šel Konrad Senčar iz Starenove vasi v meščansko šolo v Ljutomer v družbi več sošolcev. Na potu so se začeli fantje suvati. Pri tem je Senčar padel v jarek na strto litrsko steklenico in si je pri padcu prerezal žilo odvodnico. Součenci so ga takoj pritegnili iz jarka, toda je kmalu na to umrl. Bil je priden učenec.

Uboj. Na pustni večer je posestnikov sin Miha Baznik v gostilni pri Golobu neprestano nadlegoval goste. Zaman ga je mirila njegova sestra. Baznik je pripravil nož in samokres ter odšel na dvorišče. Fantje so mislili, da je razgrajal odšel domov. Toda, ko so odhajali iz gostilne, pride Baznik naenkrat nasproti z samokresom v roki, na kar zgrabi tudi Franc Kolenc za samokres in odda strel, da bi Baznika preplašil. Toda strel je Baznika zadel v prsa ter ga takoj usmrtil. Kolenc se je sam javil osumnikom v Krškivasi.

„Radio-balsamica“

in sodba angleških oblasti o tem leku proti revmatizmu.

Na podlagi mnenja višjih oblasti o tem leku je bil izdan patent v imenu angleškega kralja Jurija V. s pozdravom izumitelju dr. Ivanu Rahlejevu. V tem patentu je to zdravilo pohvaljeno kot posebno koristno za zdravljenje revmatizma ter je zato dovoljena prodaja tega zdravila po vsej Angliji. Tem povodom so bili dani iznajditelju dr. Iv. Rahlejevu vsi zakoniti privilegiji in je v povzelo izrečeno zagotovljeno, da bodo strogo kaznovani vsi poizkusi falsificiranja ali ponarejanja tega zdravila. — Osebito je važno, da izdeluje to zdravilo vedno iznajditelj dr. Rahlejev sam v svojem modernem urejenem laboratoriju ter se ta lek more dobiti v dobro očuvanem stanju iz samega laboratorija, kateri se nahaja v Beogradu v Kosovski ul. št. 43. V tem laboratoriju se sprejemajo in izvršujejo hitro in natančno vsa naročila tega zdravila ter se odposilajo na dane naslove. Do sedaj doseženi uspehi zdravljenja s tem zdravilom je zelo velik, ker so mnogi revmatični bolniki v naši domovini ozdraveli po uporabi dveh do treh steklenic tega zdravila. Vsled tega to zdravilo ni patentovano samo pri nas, ampak je patentovano tudi v devetindvajsetih drugih državah, v katerih se isto tako prodaja.

POROTE.

Maribor 2. marca. 30. novembra je prišel Jakob Bezjak v gostilno Fr. Kročca v Zabovcih. Radi policijske ure ni več dobil pijače. To je Bezjaka tako razburilo, da se je začel pripraviti. V preprič se je vmešal tudi gost Feguš. To je Bezjaka še bolj razkajalo. Odšel je, vzel hrastovo ročico, počakal zunaj na Feguša. Ko je ta prišel, ga Bezjak vdari po glavi. Prebil mu je lobanjo in je napadeni kmalu na to umrl. Bezjak je dobil 4 leta težke ječe.

Celje 2. marca. Dne 28. septembra 1924 sta šla Karol Podergajs in Adam Razgoršek iz Bovš proti Razgorju. Ko je šel Podergajs sam naprej, je bil napaden in pobit na tla. Isto se je zgodilo z Razgorškom. Podergajs je umrl vsled dobljenih poškodb. Napad je izvršil Franc Jesenek, 19-letni posestnikov sin v Bovšah. Dobil je pol-drugo leto težke ječe.

Celje 2. marca. V Vojskem so našli 18. oktobra Ano Klakočar mrtvo in napol zakopano v njeni kleti. Umor je izvršil 24-letni delavec Franc Podleski iz Sp. Pohancev. Obsojen je na smrt na vešilih.

Novo mesto 2. marca. Uboj v Selih. Ivana Kocjančič v Selih se je pred 3 leti primožila k Prparjevi hiši. Mož je kmalu umrl in po 9 mescih se je vdova zopet poročila. Stara Prparjeva sta seveda ostala na posestvu kot užitarja, toda preprič so bili vedno večji, ker posestnica užitarjema ni dajala izgovorjenega užitka. Prišlo je tudi do tožb. 4. oktobra se je zopet pričel preprič med posestnico in staro taščo, preprič je sledil napad Kocjančičeve na staro Prparico. Prparica je dobila težke poškodbe in je kmalu na to umrla. Ivana Kocjančič je obsojena na 5 mesecev strogega zapora.

Novo mesto 2. marca. 20-letni Anton Ogulin iz Hriba pri Cerovcu je 28. novembra ubil svojega očeta, ker je le-ta bil napram podivjanemu sinu strog. Porota je obsodila Antona samo na 5 let težke ječe!

NE KUPI

preje blaga za moške obleke, dokler si ne ogledaš specialno zalogo češkega in angleškega sukna na Miklošičevi cesti št. 4 v Ljubljani.

Cene tovarniške. — Največja izbira.

Josip Ivančič

Na veliko!

Na malo!

Planšarska tečaja priredi Kmetijska družba za Slovenijo s sodelovanjem urada za agrarne operacije v Sloveniji v dneh 14. in 15. t. m. v Podkorenu pri Kranjski gori in v Križih (pri Jesenicah). Na teh dvodnevnih tečajih predavajo menjače se agrarni komisar dr. Spiller-Muys o agrarno-pravnih in agrarno-političnih vprašanjih, okraj. ekonom Josip Sustič o planinski živinoreji in planšarstvu posebej, mlekarški inštruktor Anton Pevec o planinskem mlekarstvu in sirarstvu s posebnim ozirom na naše gojenjske prilike ter planinski nadzornik ing. Ivan Presel o planinskih melioracijah in planinskem stavbištvu. Predavanja se bodo pojasnevala s slikami in črtaji in se vršijo po njih prosti planinsko-gospodarski razgovori. K vdeležbi je obvezno pripravljenih v Podkorenu 35 in v Križih 20 vdeležencev. Vabljeni so pa tudi drugi bližnji kmetovalci, da prisostvujejo v lastno korist vsaj posameznim predavanjem.

Sadjarški tečaj na kmetijski šoli na Grmu se vrši dne 20. in 21. marca. Poučevalo se bo o cepljenju, precepljenju in negovanju sadnega drevja teoretično in praktično. Interesenti naj se prigrasijo z dopisnico do 10. marca ravnateljstvu kmet. šole na Grmu oz. podružnici Sadj. in vrt. društva v Novem mestu. Revnejši udeleženci dobe brezplačno stanovanje.

Tečaj za gospodarske vajence. Gospodarske vajence sprejme državna kmetijska šola na Grmu za dobo od 1. aprila do 31. oktobra t. l. Sprejemni pogoji so: starost najmanj 16 let, telesna sposobnost, neoporekljivost ter dovršena ljudska šola. Prednost imajo kmečki sinovi, predvsem oni, ki ostanejo na domačem gospodarstvu. Gospodarski vajenci se uporabljajo za delo v vseh panogah šolskega gospodarstva zlasti v sadjarstvu in vinarstvu in uživajo tudi teoretičen pouk pri delu, kjer so zaposleni. Za to dobivajo prosto hrano in prosto stanovanje. Gospodarska praksa je izvršna predprilava za vstop v šolo s 1. novembrom 1925. Pri sprejemu v šolo imajo vajenci prednost pred drugimi prosilci in sicer, ako izpolnijo ostale pogoje, na prosta mesta. — Lastnoročno na celo polo pisane, s 25 Din kolkovane prošnje s priloženim krstnim listom, domovnico, zadnjim šolskim izpričevalom ter izpričevalom o pravosti, je poslati do 20. marca 1925 ravnateljstvu državne kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

Dvodnevni tečaj za sajenje, oskrbo in precepljanje sadnega drevja priredi Podružnica sadj. in vrt. društva za Maribor in okolico v pondeljek, dne 16. in torek, dne 17. marca t. l. na drž. vinarski in sadjarški šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja dnevno od 9: do 12. in od 14 do 16. ure. Udeležba je prosta in se zanimanci vabijo, da se udeležijo tečaja v čim večjem številu.

Mariborsko sejsko poročilo. Na svinjski sejem dne 6. marca 1925 je bilo pripeljanih 260 svinj, 1 ovca in 1 koza. Od teh je bilo prodanih 104 komade. Cene so bile sledeče: Mladi prašički 5 do 6 tednov stari od 100—125 Din, 7 do 9 tednov 150—200, od 3 do 4 mesece 300—375, 5 do 7 mesecev 500—625, 8 do 10 mesecev 750—875, 1 leto stari 1250—2000. 1 kg žive teže 12—13 Din, 1 kg mrtve teže 16.25—17.50 dinarjev.

50% popust na čsl. železnicah je dovoljen jugoslovanskim posetnikom velesemnja v Pragi, ki se vrši od 22. do 29. marca t. l.

Čuden vzorec umora. Varšavska igralka Uminska se je pred letom zaročila z znanim poljskim slikarjem in umetnikom Zimovskim. Ta je bil pa neozdravljivo bolan. Moral je v bolnišnico. Zdravniki so izjavili, da mu morajo vbrizgati kri zdravega človeka, če ga hočejo še ohraniti pri življenju. Zaročenka se je takoj ponudila. Vendar njena žrtev ni pomagala. Uboji slikar je trpel vedno groznejše muke. Ko je njegova zaročenka to videla, ga je ustrelila s samokresom. Pred poroto so jo oprostili, češ, da ni izvršila umora iz sebičnosti, ampak vsled globoke ljubezni in človekoljubja.

Človeške zverine v 20. stoletju. Niso še vsi svetovni listi končali pisati o zverinskih činih Haarmanna na Nemškem, že je prišel na dan Denke, ki je s svojim ljudožrstvom celo zatemniti prvega. Takoj nato je sledilo odkritje groznih zločinov madžarskega oficirja Ledererja. Komaj smo to prečitali in zopet novo odkritje, topot v Trebiču na Slovaškem. Člani dveh družin, Dvořáčkové in Fejtové so že priznali, da so umorili 7 oseb, jih deloma zakopali, deloma pa razsekali, osolili in ljudem prodajali. Vse podrobnosti še niso znane, ker je sodna preiskava v teku. — Človeka pretresa mraz, ko čita, kako hladnokrvno ubija »kulturni« človek svojega človeka, ga prav po mesarsko pripravi in prodaja ljudem za dnevno hrano. Danes pada človeštvo pod vsako žival, kajti zveri ne tržejo nikdar članov svojega plemena, temveč druge in še te samo v svrhu lastne prehrane. Cerkev in države bodo morale posvetiti vso svojo pažnjo moralni vzgoji človeštva, sicer o kakšni moralni kmalu ne bo več govora.

Nov način samomora. Samomorileci so navadno zelo iznajdljivi, ko se hočejo usmrtiti. Vse je pa prav gotovo prekosil nek mladenič iz Strasburga. Umoril je nekega starčka in se nato sam javil policiji. Ko so ga izpraševali, je dejal, da je žele itak nameraval napraviti konec svojemu življenju pa ni imel zadosti poguma zato. Zdaj upa, da mu bodo sodniki olajšali samomor, ko ga bodo obsodili na smrt.

Smešnica.

MED MESARSKIMI VAJENCI.

Lojze: »Ali si kaj bral od Čaruge?«
Nace: »Ne! Kakšna zverina pa je to?«

Lojze: »Prav nič huda. Samo okoli 30 jih je podavil in so ga zato obesili in zdaj pišejo časopisi na dolgo in široko o tem in o njem.«

Nace: »Prava reč! Prava reč! Naš mojster jih pa pusti vsak dan 5 do 7 poklati, pa se noben vrag ne zme-ni za to, kaj šele časopisje!«

Zapustil nas je nenadoma in se preselil v večnost naš najboljši soprog, oče, stari oče, brat, stric, tast in svak, gospod

Dominik Lušin
posestnik in trgovec z lesom.

Pogreb dragega pokojnika se je vršil v torek, dne 10. t. m., ob 3. popoldne iz hiše smrti, Stara pot št. 3 (Leonšče), do glavnega kolodvora, od koder se v sredo 11. t. m. z jutranjim vlakom odpelje truplo do postaje Orinek in od tam v rojstni kraj Sodražico.

Pogreb v Sodražici se vrši 11. t. m. ob 11. dopoldne na tamonje župno pokopališče.

Bodi mu ohranjen blag spomin!

Ljubljana - Sodražica, 8. marca 1925.

Žalujoci ostali.

Pri Tekstilbazarju kupite

Pišite po cenik!

Velika prodaja ostankov vsako sredo in vsako soboto.

Ostanke finega PANAMA-CEFIJA meter po Din 12'50
Ostanke zelo močnega KAMBIKA in PLAVE KOTENINE meter po Din 12'— in 13'50
BELO KOTENINO meter že po Din 9'—
140 cm širok MOŠKI ŠTOF in ŠEVIOT meter po Din 56'—
in vse drugo oblačilno blago kupite najceneje pri
TEKSTILBAZAR-JU v Ljubljani, Krekov trg št. 10, I. nadstr.

Po pošti razpošiljamo vsak dan!

IVAN A. GROSEK, trgovec v Trebnjem

sporoča cenjenim odjemalcem, da ima v zalogi poleg
manufakture, železnine in špecerije
!! prvovrstna umetna gnojila !!
kakor: Tomažovo žlindro, superfosfat, kalijevo sol, kajnit, gips v vrečah.
Nadalje nudi: modro galico 98—99%, dvakrat ventil, žveplo in rafijo
za trte vezati. — Cene konkurenčne! — Poštebna točna!

Največje vrtnarsko podjetje v Jugoslaviji
„VRT“, Džamonja in drugovi,
družba z omej. zav., Maribor.
Največji izbor ravnostnih plemenitih sadnih drev-
ves (cepov) v najplemenitejših vrstah in v vseh
oblikah. Plemenite vinske trte na ameriških
podlogah, kakor tudi cepe in podloge istih. Seme
selenjave, evetja in gospodarskih rastlin. Črete v
lencih in raso ukrasno grmovje in drevje imamo
Zahtevajte cenik! celo leto. Zahtevajte cenik!

Vincilira

Plača u naravi i u novcu. Poblize upute
PETER PANJAN, Hrastovica.

Gotovo zatirnaje poljskih miši s HORA-PRIPRAVO

Najbolj učinkovita in najcenejša čimža
iz živega srebra

SEGETAN-NEU

proti vsem vrstam rje na žitaricah.

Navodila in mnenja brezplačno pri glavnem zastopstvu
druge Deutsche Gesellschaft für Schädlingsbe-
kämpfung (Neuska družba za zatiranje škodljivcev),
Frankfurt a. M. (Degesch.), za kraljevino SHS
dr. A. Jenčič in drug, Maribor, Kopitarjeva ul. 6.

Prometni zavod za premog D. D. V LJUBLJANI

prodaja premog

IZ SLOVENSKEGA PREMGOVNIŠTVA

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah
premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za
industrijska podjetja in razpečava na debelo

INOZEMSKI PREMGOVNIŠTVO
vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča češko-
slovaški in angleški koks za livarne in domačo
uporabo, kovaški premog, črni premog in briquete

NASLOV:
Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani,
Miklošičeva cesta št. 15/II.

Za pomladansko posetev lanu imamo na
razpolago la **RUSKO LANENO SEME**,
katero oddajamo pod lastno ceno.

Mehanična vrvarna, terična lanu in konoplje ter predilnica
ANTON ŠINKOVEC d. d., Grosuplje pri Ljubljani.

LJUBLJANSKA POSOJILNICA r. z. z o. z.

V NOVOPREUREJENIH PROSTORIH

MESTNI TRG št. 6 V LJUBLJANI MESTNI TRG št. 6

obrestuje vloge na hranilne knjižice in tekoči račun po

8%

Večje in stalne vloge z odložitvami rekov obrestuje tudi višje po dogovoru.
Sprejema v inkaso fakture in cesije terjatev.
Posojila daje proti popolni varnosti na vknjižbo proti poročilu in proti zastavi.

Kmetovalci OVSON

preskrbite se
pravočasno s
prvovrstnim
češkim
semenskim

kateraga Vam nudi

„EKONOM“
osrednja gospodarska zadruga
v Ljubljani, Kolodvorska ul. 7.

Merjasec,

plemenjak, 11 mesecev
star, angleške pasme, se
ugodno proda. — Ivan
Skale, Novi Vodmat 195,
vulgo Zelena jama, Moste
pri Ljubljani.

Prodaj skoraj popolnoma
nov

! vite! (gepel) !
Val. Starman, Saha pri
Škofji Loki.

Priporočamo trdiko Josip Petelinc

Ljubljana
(blizu Prešernovega spo-
menika ob Ljubljani)

NAJCENEJŠI NAKUP

nogavic, žepnih robcev,
brisalk, klota, belega in
rjavega platna, šilona,
kravat, raznih gumbov,
žlic, vilic, sprehajalnih
palic, nahrbtnikov, po-
trebščin za šivilje, kro-
jače, čevljarje, sedlarje
in brivce, škarje za
krojače, šivilje in za
obrezovanje trti.

Na veliko in malo!

DIONIČKO DRUŠTVO

preje Škodini zavodi v Plzinu
Zagreb, Martičeva ul. 15.

Dobavlja: Separatorje za
mleko »Libellac«, 45—400
litrov, ročni in strojni
pogoni; kante za odpremo
mleka, vsakovrstne in v
vsaki veličini; parne
avtomobile (Sentinel),
promptna odprema iz
skladišča Zagreb. Ponud-
be in prospekte pošlje:

Zastopstvo:

A. GUNDRUM

Ljubljana,
Vošnjakova ulica št. 20.

Edino najboljši šivalni stroji se le JOSIP PETELINC-a

Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika ob vodi)

znamke **Gritzner** in **Adler** za rodbinsko,
obirno in industrijsko rabo. Pouk v vezenju in
krpanju nogavic brezplačen.

Večletna garancija. Delavnica na razpolago

Izjava.

Podpisani pozivljam one-
ga, ki je raztrgal govo-
rico, da sem govoril o
slabem gospodarstvu g.
Ivana Ivanca, posestnika
iz Zgonč-ga, da naj mi to
dokaže. Voljan sem pla-
čati za vsako besedo 1000
dinarjev.

PETERLIN ALOJZIJ,
krojač, Dolšake 7.

Posestvo

se proda ali pa da v na-
jem z vsem potrebnim in-
ventarjem, eventualno tu-
di z živino. Naslov se
izve pri upravi »Kmet.
lista.

2 mizarska vajenca

se sprejmeta (1 na hrano,
1 brez hrane). Naslov:
Matija Perko, mizarska
tovarna, Zg. Šiška.

Krojaškega vajenca

iz poštene kmečke hiše iz
bližnje ljubljanske okolice
sprejme takoj **Josip Odar,**
Zgornja Šiška 13.

Preklic.

Gračner Franc, posest-
nik v Pokleku in bivši
župan občine Blanca, jav-
no preklicujem vse ob-
dolžitve, s katerimi sem
žalil gospoda Josipa Ro-
beka, veleposestnika v
Kladji in sedanjega žu-
pana na Blanci, in se mu
zahvaljujem, da je odsto-
pil od tožbe.

Odda se večja množina
dobrega konjskega

gnoja.

Konjski mesar, Rimska
cesta 19, Ljubljana.

»SALONIT«

SE IZDELUJE V VSEH POLJUBNIH
DIMENZIJAH IN BARVAH.

Dolgoletno jamstvo jamči za izbrano kakovost.

»SALONIT«

je za pokrivanje streh in izoliranje sten
proti vlagi najboljši material sedanosti,
kateri se uporablja širom cele Evrope.
Proračune, kataloge, cenike in navodila
pošilja brezplačno: »Split« d. d. za cement
Portland, Ljubljana.

Postuje po celi Jugoslaviji Ustanov. I. 1915. — Del. glavica znaša 3,000.000 Din v zlatu JUGOSLAVIJA

splošno zavarovalna družba.

Ravnateljstvo za Slovenijo v Ljubljani

sklepa: 1. požarna zavarovanja, 2. življenska zavarovanja, 3. nesgodna in jamstvena zavarovanja, 4. zavar-
ovanja proti škodam vseh talinskega vloga, 5. transportna zavarovanja, 6. zavarovanja proti škodam
vseled različe stekla. — Največji tu delujoči zavod. Družba je prevzela od »Grške vzajemne zavaroval-
nice« in od zavarovalnih družb »Feniks«, (požarni oddelki) in »Franko-Hongroise« ves njihov kupčijski
obstoje v naši državi. — Najnižje tarife. Takošnja plačila škod. — Glasom naredbe ministrstva za vojno in
mornarico nadomeščajo police splošne zavar. družbe »JUGOSLAVIJE« ženskične krevlje za častulke,
Pisarna: Dunajska cesta 15

Telefon 571

TISKARNA „MERKUR“

Trg.-ind. d. d. LJUBLJANA Telefon št. 552

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠT. 13

Tiska časopise, knjige, posei-

nice, brošure, letake, ce-

nlke, pravila itd. itd.

Lastna knjigo-

veznica

Nudimo najboljšo modro galico

98/99% v vrečah po 100 kg

po najnižji dnevni ceni, dokler
zaloga traja.

„EKONOM“

osrednja gosp. zadr.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUŽNICE:

Maribor, Kamnik, Konjice, Novo mesto, Ptuj,
Rakek, Slovenjgradec, Slovenska Bistrica

Brzjavlj:

Dunajska cesta št. 4 (v lastni stavbi).

Telefoni:

TRGOVSKA.

Kapital in rezerve Din 19,000.000.—

139, 146, 458.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

EKSPOZITURE:

Logatec.

Prevalje